

UDK 626.813

**QOROVULBOZOR TUMANIDAGI 4K KANALINING TEXNIK
KO'RSATKICHLARI TAHLILI**

*Hikmatov F. O'. - "TIQXMMI" MTU Buxoro tabiiy resurslarni boshqarish
instituti stajyor-o'qituvchisi*

Qurbonov Sh. -. - "TIQXMMI" MTU assistenti

*Abduvahobov S. S. - "TIQXMMI" MTU Buxoro tabiiy resurslarni
boshqarish instituti magistranti*

Annotatsiya. Ushbu maqolada Buxoro viloyati Qorovulbozor tumanida joylashgan 4K kanalining texnik ko'rsatkichlari haqida ma'lumotlar keltirilgan. Kanalning texnik holatini o'rganish natijasida kamchiliklar aniqlangan va mavjud kamchiliklarni bartaraf etish va texnik holatini yaxshilash bo'yicha xulasa va takliflar berilgan.

Kalit so'zlar. Kanal, beton qoplama, filtratsiya cho'kish.

**ANALYSIS OF TECHNICAL INDICATORS OF THE 4K CHANNEL
IN THE GUARDRAIL DISTRICT**

*Hikmatov F. - Intern-teacher of Bukhara institute of natural resources
management of the NRU of TIAME*

Kurbanov Sh. - Assistant of " TIAME " NRU

*Abduvahobov S. - Master of Bukhara institute of natural resources
management of the NRU of TIAME*

Annotation. This article provides information on the technical indicators of the 4K channel, which is located in the guard farm District of the Bukhara region. A study of the technical condition of the channel revealed deficiencies and provided a summary and suggestions for eliminating existing deficiencies and improving the technical condition.

Keywords. Channel, concrete coating, filtration immersion.

4K kanali 1983 yilda foydalanishga topshirilgan. 4K kanali Qorovulbozor tumanida joylashgan. Qorovulbozor tumanida suv yetkazib beradi. Kanalning jami uzunligi 10,9 km. Kop yil foydalanish davrida kanal dambasi ayrim qismlari yemirilgan, beton qoplamada yoriqlar paydo bo'lib yaroqsiz xolga kelgan . Shu sababli ularni yemirilishiga qarshi choralar qurish hamda monolit beton qilish ehtiyoji bor

Kanalning maksimal suv o'tkazish qobiliyati (bosh qismida) :12 m³/s

Beton qoplamasi : 10,9 km

Tuproq ozanligi : yo'q

Sug'oriladigan maydon : 3593 ga

Balans qiymati : so'm

TEXNIK KO'RSATKICHLAR :

1. Bajariladigan ishlar smeta qiymati - 12,8 mln, so'm
2. Mexanizmlarda bajariladigan tuproq ishlari - 1,5 m.m³
3. Ta'mirlanadigan bo'lim uzunligi -0,7 km
4. Monopolit beton M-150 -60,0 m³

4-K kanali Buxoro viloyati Qorovulbozor tumanida joylashgan. 1982 yilda foydalanishga topshirilgan. 4- KBMK kanali Qorovulbozor tumani yerlariga suv yetkazib beradi. Suv KBMK kanalidan olib boriladi. Kanalning maksimal suv o'tkazish qobiliyati (bosh qismida) 12 m³/s.]

Kanalning jami uzunligi 10,9 km.kanalning yuqori qismi kengligi 12,5 chuqurligi 2,6 m. Kanalning tubi kengligi 2 m,kanal o'zani beton qoplamadan bo'lib , qiyaligi 2 m. Beton qoplama qalinligi 12 sm bo'lib qoplama ostidan suv o'tkazmaydigan plyo'nka tushalgan. Kanalda suvning maksimal chuqurligi 2,1 m normal chuqurligi 1,8 m minimal chuqurligi 0,5 m. Kanalning nishabligi 0,0004

kanal asosan chuqurlikdan qazib o'tkazilgan. Sug'oriladigan maydon: 3593ga.
Balans qiymati: 249755397 so'm.

Ko'p yil foydalanish natijasida foydalanish natijasida kanalning ayrim joylarida beton qoplamasi cho'kib, filtratsiyaga qarshi plyo'nkalari yirtilib suv voronkalari paydo bo'lib yer ostiga o'tib ketmoqda. Ayrim qismlarda loyqa o'tirishi natijasida suv o'tkazish qobiliyati susaygan. Shu sababli suv yo'qolishini oldini olish uchun ta'mirlash talab qilinadi.

Kanalning 22,5 km uzunligida mexanizm bilan loyqadan tozalash ishlarini bajarish kerak. Bunga 42.8 mln so'm pul talab qilinadi. 0,9km chap va o'ng qiyaliklari damba beton qilinib ta'mirlanishi kerak, buning uchun 16,1 mln. So'm . Shuningdek 22dona ta'mir talab inshootlarni ta'mirlab ishlatish uchun 33,0 mln,so'm , 6 dona gidropostni tiklash uchun 2mln.so'm mablag' talab qilinadi. Jami qurilish mantaj ishlarining taxminiy baxosi 95,9 mln.so'm

Использованная литература:

1. A Krutov, B Norkulov, P Nurmatov, M Mirzaev, "Applicability of zero-dimensional equations to forecast nonconservative components concentration in water bodies" IOP Conference Series: Materials Science and Engineering 2020 , volume 883 <https://iopscience.iop.org/issue/1757-899X/883/1>
2. B Uralov, K Isabaev, F Jamolov, M Akhmadi, M Mirzaev. "The influence of the shape the living section of the pressureless machine channel and the roughness of its wetted surface on the hydraulic resistance" International Scientific Conference Construction Mechanics, Hydraulics and Water Resources Engineering (CONMECHYDRO – 2020) 23-25 April 2020, Tashkent Institute of Irrigation and Agricultural Mechanization Engineers, Tashkent, Uzbekistan <https://iopscience.iop.org/issue/1757-899X/883/1>
3. IA Ibragimov, UA Juraev, DI Inomov. Hydromorphological dependences of the meandering riverbed forms in the lower course of the Amudarya river. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science.

(2022-01-18, Volume: 949, 1-8 p.)

<https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/949/1/012090>

4. H Ismagilov, I Ibragimov. Hydraulic parameters on the curvilinear section of the river channel in conditions of regulated water flow. Conferința "Cadastru și Drept" Lucrări științifice, Chișinău, Moldova. (2013. Volume: 33, 69-72 б.) https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/69-72_5.pdf

5. Х.А Исмагилов, И.А. Ибрагимов. Рекомендации по гидравлическому расчету и креплению берегов русла реки Амударья, в условиях зарегулированного стока воды. Журнал: Проблемы механики. (2014/3. №1. 66-69 с.)

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=B0DZEakAAAAJ&citation_for_view=B0DZEakAAAAJ:xtRiw3GOFMkC

6. ХА Исмагилов, ИА Ибрагимов. Движение паводковых вод в руслах в условиях зарегулированного стока воды. Журнал: Проблемы механики. (2014. №1. 69-71 с.) https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=B0DZEakAAAAJ&citation_for_view=B0DZEakAAAAJ:tS2w5q8j5-wC

7. ИА Ибрагимов. Морфологические параметры на криволинейном участке реки в условиях зарегулированного стока воды. Журнал: Проблемы механики. (2014. №1. 65-68 с.) https://scholar.google.com/citations?viewop=view_citation&hl=ru&user=B0DZEakAAAAJ&citation_for_view=B0DZEakAAAAJ:maZDTaKrznsC

8. ХА Исмагилов, ИА Ибрагимов. К вопросу о коэффициенте шероховатости русел рек в условиях зарегулированного стока воды. Журнал: ГИДРОТЕХНИКА. (2013. №4. 40-45 с.) https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=B0DZEakAAAAJ&citation_for_view=B0DZEakAAAAJ:1sJd4Hv_s6UC